BJURHOLMS KOMMUN

Datum 2026-09-22
Diarienr. KS25-215 212

Översiktsplan Bjurholms kommun 2040 - Samrådsredogörelse

INNEHÅLL

INLEDNING **3**

SAMRÅDSPROCESSEN **3**
LÄSANVISNING **4**

REVIDERINGAR EFTER SAMRÅD **5**

YTTRANDEN **7**

MYNDIGHETER **7**
LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTEN 7
SAMETINGET 11
TRAFIKVERKET 12
SKOGSSTYRELSEN 13

KOMMUNER OCH REGIONALA AKTÖRER **14**
VÄNNÄS KOMMUN 14
ÖRNSKÖLDSVIKS KOMMUN 14
VÄSTERBOTTENS MUSEUM 14

POLITISKA PARTIER **15**
SOCIALDEMOKRATERNA BJURHOLM 15
SVERIGEDEMOKRATERNA BJURHOLM 15

SAMEBYAR **16**
VILHELMINA NORRA SAMEBY 16

FÖRENINGAR **17**
LRF BJURHOLMS KOMMUNAVDELNING 17

PRIVATPERSONER **18**
SYNPUNKTER FRÅN SAMRÅDSMÖTET **21**

Inledning

Bjurholms kommun har tagit fram ett förslag till ny översiktsplan med sikte på år 2040. Översiktsplanen redovisar kommunens långsiktiga syn på användningen av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. Planen ska ge vägledning för framtida beslut om mark- och vattenanvändning samt bebyggelseutveckling.

Under samrådet har myndigheter, organisationer, föreningar, företag och allmänhet getts möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget. Syftet med samrådet är att samla in kunskap, synpunkter och underlag som kan bidra till att förbättra och utveckla översiktsplanen inför den fortsatta planprocessen.

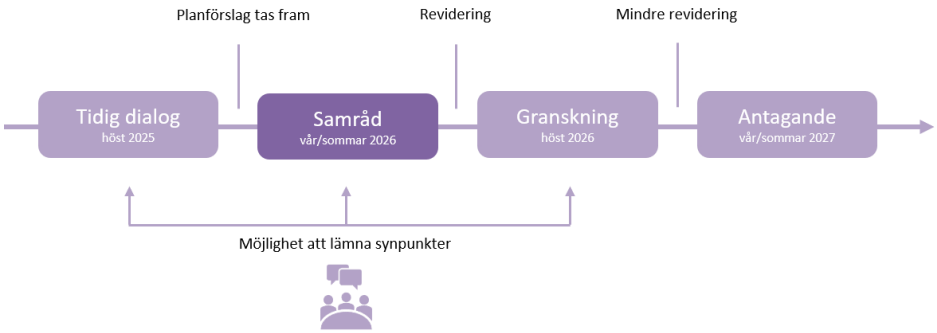
Denna samrådsredogörelse redovisar de synpunkter som inkommit under samrådet och kommunens ställningstaganden till dessa.

Samrådsprocessen

Samråd om förslag till Översiktsplan Bjurholm 2040 har genomförts under perioden 25 maj till 28 augusti 2026.

Samrådsremiss har skickats till berörda myndigheter, organisationer, föreningar, företag och andra remissinstanser enligt sändlista. Samrådshandlingarna har funnits tillgängliga på kommunens webbplats samt i kommunhusets reception för den som önskat ta del av materialet i fysisk form.

För att ge allmänheten möjlighet att ta del av planförslaget och ställa frågor hölls ett öppet samrådsmöte på Bjurholms Wärdshus den 3 juli 2026.

Figur 1 Illustration över översiktsplaneprocessen. Denna samrådsredogörelse sammanfattar de synpunkter som framkommit under samrådet vår/sommar 2026.

Efter samrådet har inkomna synpunkter beaktats och planförslaget reviderats inför granskning. Under granskningen får berörda aktörer ytterligare möjligheter att lämna synpunkter på förslaget. Därefter sammanställs synpunkterna i ett granskningsutlåtande innan översiktsplanen kan antas av kommunfullmäktige.

Läsanvisning

Samrådsredogörelsen är disponerad i två huvudsakliga delar.

Inledningsvis redovisas de revideringar av planhandlingarna som genomförts med anledning av inkomna synpunkter under samrådet.

Därefter redovisas en sammanfattning av respektive skriftligt yttrande samt de muntliga synpunkter som framfördes vid samrådsmötet tillsammans med kommunens bemötande och ställningstagande. Synpunkterna har i vissa fall sammanfattats eller grupperats tematiskt för att underlätta läsningen, med ambitionen att återge innehållet på ett rättvisande sätt. Fullständiga yttranden kan begäras ut från kommunens diarium.

Revideringar efter samråd

Efter genomfört samråd har planförslaget setts över och följande kompletteringar och justeringar har genomförts inför granskning:

- Den platsspecifika vägledningen för område L3 Lillarmsjö har kompletterats med hänsyn till riksintresseanspråk för totalförsvarets civila del.
- Upplysning om underrättelse till, och medgivande från, Myndigheten för civilt försvar (MCF) för vissa åtgärder i anslutning till riksintresseanspråk för totalförsvarets civila del har införts i avsnitt 4.1.8.
- Beskrivningen av vattenförekomsternas status i avsnittet 4.2.2 om miljökvalitetsnormer för vatten har utvecklats med beskrivning av hydromorfologiskt tillstånd och orsaker bakom detta.
- I avsnittet 4.2.2 om miljökvalitetsnormer för vatten har ett förtydligande införts om att försämringsförbudet gäller oavsett vattenförekomstens status. Därtill har ett förtydligande lagts in angående var kommunala riktlinjer för spill- och dagvatten återfinns.
- Den platsspecifika vägledningen har kompletterats med status för närliggande vattenförekomster för område L4 och område L5.
- Planhandlingarna har kompletterats med ytterligare förtydliganden om klimatrelaterade risker, översvämning, erosion samt ras- och skredrisker i avsnitt 4.3.5 Klimatrelaterade risker, samt för specifika berörda områden (FR1 och FR4).
- Avsnitt 4.5.2 om särskilt värdefulla kulturmiljöer har kompletterats med en beskrivning av möjligheten att använda skyddsbestämmelser i detaljplan.
- Avsnitt 4.8.3 om rennäringen har utvecklats något för att förtydliga renskötselns betydelse och markanvändning. I den platsspecifika vägledningen för område B1, B2 och B3 har information från genomförd konsultation lagts till om områden som kan ha betydelse för rennäringen samt behov av fortsatt dialog med berörd sameby.
- Vägreservatet i den platsspecifika vägledningen har kompletterats med förtydligande om dialog med berörd sameby och hänsyn till rennäringens förutsättningar vid fortsatt planering.
- Den platsspecifika vägledningen för område L5 har kompletterats med förtydligande om bedömning av påverkan på riksintresse för rennäring.
- Kapitel 2 Mål och utvecklingsinriktning har utvecklats för att tydligare belysa de areella näringarnas strategiska betydelse, behovet av bättre pendlingsmöjligheter till Lycksele, behovet av förbättrad trafiksäkerhet

i Sunnanå, samt fiskets och andra natur-, frilufts- och besöksmiljöers betydelse utanför särskilt utpekade områden.

- Avsnitt 4.8.1 Jordbruk har kompletterats med en generell skrivning om beredskapsodling och jordbruksmarkens betydelse för lokal livsmedelsförsörjning och beredskap.
- Den platsspecifika vägledningen för verksamhetsområde V1 har kompletterats med förtydligande om att en lämplig skyddszon ska säkerställas mellan verksamhetsmark och närliggande bostadsbebyggelse.
- Mindre förtydliganden och redaktionella justeringar har genomförts i planhandlingarna. Sakfel avseende torvtäkter har korrigerats i miljökonsekvensanalysen.

Kommunens bemötanden och ställningstaganden till inkomna synpunkter redovisas under respektive yttrande nedan.

Yttranden

Under samrådet har 23 yttranden inkommit från myndigheter, kommuner, organisationer, politiska partier, samebyar och privatpersoner. Därutöver har synpunkter framförts muntligt vid det öppna samrådsmötet den 3 juli 2026.

I detta avsnitt redovisas inkomna yttranden. Alla yttranden utom Länsstyrelsen Västerbottens yttrande har sammanfattats. Samtliga yttranden, inklusive bifogade bilder och kartor, kan begäras ut från Bjurholms kommun via kommunen@bjurholm.se.

Kommunens kommentarer och ställningstaganden till yttrandena redovisas i ruta i avvikande färg.

Myndigheter

Länsstyrelsen Västerbotten

Riksintresse rennäring

Länsstyrelsen har inga synpunkter. Det är positivt att kommunen har haft konsultation med sametinget och Vapstens sameby och det är viktigt att vad som framkommit i konsultationen beaktas i den fortsatta planeringen.

Riksintresse naturvård

Länsstyrelsen har inga synpunkter.

Riksintresse friluftsliv

Länsstyrelsen har inga synpunkter.

Riksintresse för energiproduktion – vindkraft

Länsstyrelsen har inga synpunkter.

Riksintresse för kommunikationer

Länsstyrelsen har inga synpunkter.

Riksintresse för totalförsvaret

Länsstyrelsen har inga synpunkter vad gäller riksintresse för totalförsvarets militära del.

I området L3 vid Lillarmsjö uppmuntrar kommunen komplettering av bebyggelse och omvandling till året-runt boende. Eftersom området överlappar riksintresseanspråk för totalförsvarets civila del behöver det förtydligas hur den önskade utvecklingen kan ske utan att riskera påtaglig skada på riksintresseanspråket. Det behöver framgå att samtliga erforderliga avstånd som ska hållas till transmissionsnätets anläggningar också behöver hållas till riksintresseanspråkets närmsta gräns, detta för att riksintresset ska kunna ianspråktas så som avses.

Av översiktsplanen bör det också framgå att MCF ska underrättas om vissa åtgärder i en ansökan om lov eller förhandsbesked ska vidtas inom eller i anslutning till ett riskintresseanspråk för totalförsvarets civila del. För att lov eller positivt förhandsbesked ska kunna ges krävs medgivande från MCF.

Riksintresse skyddade vattendrag

Länsstyrelsen har inga synpunkter.

Natura 2000

Länsstyrelsen har inga synpunkter.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

MKN för vatten

I planförslaget ger kommunen en kort sammanfattning av status för vattenförekomster i kommunen och hänvisar till Vatteninformationsystem Sverige (VISS) för ytterligare information. Kommunen bör överväga om den översiktliga beskrivningen av tillståndet i vattenförekomsterna i kommunen kan utvecklas med hänsyn till status, risker och åtgärdsbehov. Flera vattenförekomster i kommunen har exempelvis sämre än god status till följd av påverkan på det hydromorfologiska tillståndet i sjöar och vattendrag. Det handlar framför allt om påverkan på konnektivitet i form av hindrande dammar och vägpassager samt rätade och rensade vattendrag på grund av tidigare flottning och markavvattning.

Just nu pågår arbetet med att uppdatera statusklassning och föreslå MKN för förvaltningscykel 4. Åtgärdsprogram, förvaltningsplaner och MKN för perioden 2028-2032 går ut på samråd under november 2026. Även om nya MKN för cykel 4 inte fastställs innan översiktsplanen antas kan kommunen använda dem för att bedöma risker för försämring eller äventyrande av möjligheten att följa MKN samt hur planeringen kan bidra till detta.

Enligt planförslaget ska det vid detaljplanering och tillståndsprövning säkerställas att status i vattenförekomster inte försämras. Samtidigt är kommunens ställningstagande att det är särskilt viktigt att säkerställa att åtgärder inte leder till negativ påverkan i anslutning till vattenförekomster med måttlig eller sämre status. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver förtydliga att försämringsförbudet gäller för samtliga vattenförekomster, även de som idag har god eller hög status.

Enligt planförslaget bedöms inte den föreslagna markanvändningen eller bebyggelseutvecklingen försämra möjligheterna att uppnå MKN förutsatt att kommunala riktlinjer för bland annat hantering av spillvatten och dagvatten följs. Detta ställningstagande återkommer för flera områden i den platsspecifika vägledningen. Det vore bra om kommunen kunde förtydliga var dessa riktlinjer går att finna samt konkretisera vilka typer av åtgärder som kan bli aktuella att genomföra i olika områden för att riktlinjerna ska följas. I den platsspecifika vägledningen bör även status för vattenförekomster beskrivas

under förhållanden av väsentlig betydelse i den mån de riskerar att påverkas som i Bredträsk/Storsjön och Angsjön.

Vad gäller påverkan från enskilda avlopp är den inte betydande för sjöarna Lill-Armsjön, Storsjön och Angsjön. Det är dock viktigt att vara medveten om att bedömning av äventyrande eller risk för försämring ändå behöver ske vid exploatering. För att inte påverka närområdet runt sjöarna och den morfologiska statusen bör bebyggelse inte tillåtas närmare än 30 m från strandlinjen.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Länsstyrelsen har inga synpunkter.

Mellankommunal samordning

Länsstyrelsen har inga synpunkter.

Hälsa och säkerhet

Länsstyrelsen har inga synpunkter.

Risk för olyckor, översvämning eller erosion

Det är bra att klimatrelaterade risker uppmärksammas för olika områden i den platsspecifika vägledningen. Länsstyrelsen vill dock uppmärksamma ytterligare risker som kan påverka den byggda miljön och som kommunen kan behöva beakta i den fortsatta planeringen.

Det totala flödet i älvarna kommer att bli större och det kan också komma att bli fler flödestoppar på grund av ökad nederbörd. Det påverkar den kontinuerliga erosionen som leder till skador på älvslänter. Kraftiga regn, speciellt under höst- och vinterhalvåret då marken ofta är vattenmättad, kan också komma att orsaka översvämningar av VA-system och bebyggelse. Det kan leda till skador till följd av erosion, ras, skred och slamströmmar. Vid vårflod och snösmältning kan isproppar och större isflak orsaka översvämningar och skador. Även perioden med snö bedöms bli kortare samtidigt som antalet nollgenomgångar kommer att öka.

Övriga synpunkter

Jordbruksmark

Det är positivt att kommunen vill värna bärkraftiga och aktiva jordbruk och att jordbruksmarkens värden ska beaktas i all fysisk planering. Då många mindre gårdar och lantbruk lagts ned föreslås i översiktsplanen att de ska kunna användas för andra ändamål och att jordbruksmark ska kunna ianspråktas för att tillgodose väsentliga samhällsintressen utifrån kommunens lokala förutsättningar.

Jordbruksmarken är brukningsvärd även om den inte finns i anslutning till ett aktivt lantbruk och att den kan brukas, och i många fall redan gör det, av andra jordbruksföretag genom arrende. Länsstyrelsen har förståelse för att små

tillskott av bebyggelse kan vara mycket betydelsefulla för kommunens utveckling. Det kan dock vara svårt att förena lokala tolkningar av begreppet väsentligt samhällsintresse med bestämmelserna i 3 kap. 4 § miljöbalken. Detta särskilt eftersom det kan vara svårt att visa att det väsentliga samhällsintresset inte kan tillgodoses genom att annan mark tas i anspråk.

Kulturmiljö

Enligt 3 kap. 5 § punkt 4 i plan- och bygglagen, PBL, ska särskilt värdefulla byggnadsverk, allmänna platser och bebyggelseområden som avses i 8 kap. 13 § PBL framgå av översiktsplanen samt kommunens syn på vilka hänsyn som krävs för att tillvarata de särskilda värdena.

I planförslaget hänvisas till kulturmiljöunderlag i vilka byggnader och bebyggelsemiljöer som är särskilt värdefulla ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt finns redovisade. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen redovisar dessa i översiktsplanen och den hänsyn som kommunen bedömer krävs för att tillvara de särskilda värdena. Detta underlättar om kommunen vill hävda lovplikt vid nybyggnad, tillbyggnad, inredning av ytterligare en bostad i ett enbostadshus eller fasadändring. Det gör det även enklare för fastighetsägare och andra att förstå var kommunen hävdar utökad lovplikt.

Kommunens bemötande:

Länsstyrelsen Västerbotten har inom ramen för sitt yttrande inhämtat och sammanställt synpunkter från Energimyndigheten, Försvarsmakten, LFV, Myndigheten för civilt försvar, Sametinget, Statens Geotekniska Institut, Svenska Kraftnät och Trafikverket. Synpunkter från dessa myndigheter bemöts därför i samrådsredogörelsen inom ramen för svaret till Länsstyrelsens samlade yttrande. Två av myndigheterna besvaras dock separat, det gäller dels Sametinget till följd av pågående konsultation, dels Trafikverket i egenskap av väghållare för väginfrastruktur som berörs av föreslagna bebyggelseområden.

Riksintresse för totalförsvaret

Den platsspecifika vägledningen för område L3 revideras för att tydliggöra hänsyn till riksintresseanspråket för totalförsvarets civila del. Upplysning om underrättelse till, och medgivande från, MCF för vissa åtgärder i anslutning till riksintresseområde för totalförsvarets civila del har införts i avsnittet *Riksintresse för totalförsvaret*.

MKN för vatten
Avsnittet om *Miljökvalitetsnormer för vatten* utvecklas med en mer utförlig beskrivning av vattenförekomsternas status och påverkan. Planhandlingen förtydligas även avseende försämringsförbudets tillämpning och vilka kommunala styrdokument för VA- och dagvattenhantering som avses. Den platsspecifika vägledningen kompletteras med information om berörda vattenförekomsters status och behovet av fortsatt bedömning vid exploatering. Kommunen noterar synpunkten avseende avstånd till strandlinjen. Kommunen bedömer dock att planförslaget inte innebär någon bebyggelseutveckling som står i konflikt med de hänsyn som lyfts fram i yttrandet. Bedömning av påverkan på miljökvalitetsnormer och vattenmiljöer ska fortsatt göras vid efterföljande planering och prövning.

Risk för olyckor, översvämning eller erosion

Avsnittet *Klimatrelaterade risker* kompletteras och förtydligar vilka ytterligare klimatrelaterade risker som kommunen kan behöva beakta kopplade till översvämning, erosion, ras och skred.

Jordbruksmark

Kommunen delar uppfattningen att brukningsvärd jordbruksmark är en viktig resurs. Kommunen bedömer dock att planförslaget ger tillräcklig vägledning för kommande avvägningar och att frågan om vad som utgör ett väsentligt samhällsintresse behöver prövas vidare. Någon ändring av planförslaget bedöms därför inte vara nödvändig.

Kulturmiljö

Kommunen bedömer att översiktsplanen i tillräcklig omfattning redovisar kulturmiljövärden och särskilt värdefulla kulturmiljöer genom de ställningstaganden och riktlinjer som redovisas i planförslaget samt genom hänvisning till befintliga kulturmiljöunderlag. Kommunen bedömer dock att befintliga inventeringar inte är tillräckligt heltäckande för att i översiktsplanen redovisa särskilt värdefulla byggnader och miljöer på karta. En sådan redovisning riskerar att bli missvisande, både avseende vilka objekt som redovisas och vilka som utelämnas. Eventuella kompletterande inventeringar och underlag får därför hanteras i särskild ordning utanför arbetet med översiktsplanen.

Sametinget

Sametinget framhåller att rennäringen utgör både ett allmänt intresse enligt miljöbalken och ett enskilt intresse enligt rennäringslagen samt att renskötseln är en grundläggande förutsättning för samisk kultur, språk, traditionell kunskap och identitet. Yttrandet betonar vikten av att planeringen utgår från ett landskapsperspektiv där rennäringens olika funktioner och områden, såsom vinterbetesmarker, flyttleder, rastbeten och kärnområden, ses som ett sammanhängande system.

Sametinget bedömer att planförslaget inte medför påtaglig skada på riksintresset för rennäringen och ser positivt på kommunens ställningstagande att undvika ny bebyggelse inom kärnområden av riksintresse. Samtidigt framhålls att även åtgärder utanför riksintresseområden kan påverka rennäringens förutsättningar och att funktionella samband därför behöver beaktas i den fortsatta planeringen.

Vidare lyfts vinterbetesmarkernas stora betydelse samt de utmaningar som klimatförändringar, markanvändningsförändringar och kumulativa effekter kan innebära för renskötseln. Sametinget betonar också vikten av tidig dialog, samråd och konsultation med berörda samebyar och samiska företrädare. I konsultationen med kommunen har särskilt behovet av säkra passager för renar vid väg 92 samt betydelsen av områden kring och norr om Bjurholms tätort samt längs Öreälven för renskötseln framhållits.

Kommunens bemötande:

Kommunen delar uppfattningen att rennäringens långsiktiga förutsättningar behöver beaktas i den fysiska planeringen. Avsnittet om rennäring utvecklas med en beskrivning av vinterbetesmarkernas betydelse, renskötselns markanvändning och dess betydelse för samisk kultur. Mer detaljerade bedömningar av rennäringens förutsättningar och samband behöver göras i dialog med berörda samebyar i efterföljande planering. Kommunen bedömer, i likhet med Sametinget, att planförslaget inte medför påtaglig skada på riksintresset för rennäringen.

Kommunen instämmer i vikten av tidig dialog och kommer, i enlighet med gällande lagstiftning, att genomföra nödvändiga samråd och konsultationer i kommande planerings- och tillståndsprocesser där samiska intressen kan beröras. De synpunkter som lämnats avseende områden kring och norr om Bjurholms tätort samt längs Öreälven har lagts till i den platsspecifika vägledningen för B1, B2 och B3. Frågan om säkra passager vid väg 92 behöver beaktas i fortsatt planering och dialog med berörd sameby.

Trafikverket

Trafikverket har inga principiella invändningar mot översiktsplanens inriktning men lämnar ett antal synpunkter som behöver beaktas i den fortsatta planeringen. Yttrandet fokuserar främst på konsekvenser för det statliga transportsystemet vid utbyggnad av bostads- och verksamhetsområden.

Trafikverket betonar vikten av tidig dialog vid planering som berör statliga vägar.

För framtida bostads- och verksamhetsområden efterfrågas ett helhetsperspektiv på trafikförsörjningen, inklusive kollektivtrafik, skolskjutsar, hemtjänst, gång- och cykeltrafik samt trafiksäkerhet. Trafikverket framhåller att det övergripande vägnätet inte bör behöva fungera som lokalgata och att frågor om anslutningar, buller, dagvattenhantering och risker kopplade till

farligt gods behöver utredas. Vidare lyfts att kommunal exploatering inte får påverka statlig infrastruktur negativt genom ökade dagvattenflöden eller försämrad stabilitet. Trafikverket betonar även att kommunen kan behöva finansiera åtgärder på statlig infrastruktur som föranleds av ny exploatering.

När det gäller kommunikationer välkomnar Trafikverket kommunens ambitioner att utveckla gång- och cykelvägnätet och ser positivt på fokus på trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter. Samtidigt betonas att gång- och cykelvägar i första hand bör lokaliseras utanför det statliga vägområdet. Trafikverket efterfrågar också tidig dialog kring eventuella förändringar av väghållarskap.

Trafikverket noterar att det utpekade vägreservatet öster om Bjurholms tätort saknar känd lokaliseringsutredning och att det i nuläget inte finns några regionala medel avsatta för en sådan väg. Myndigheten uppmärksammar även kommunen på hänsyn till omledningsvägar, luftfartens intressen vid höga byggnadsverk samt vikten av att hantera gestaltnings- och skyltfrågor i vägars närområde ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Kommunens bemötande:

Kommunen noterar Trafikverkets synpunkter. Kommunen delar uppfattningen om vikten av att tidigt beakta frågor kopplade till trafikförsörjning, trafiksäkerhet, gång- och cykeltrafik, dagvattenhantering samt påverkan på statlig infrastruktur vid framtida planering och prövning av utbyggnadsområden. Översiktsplanen är strategisk och övergripande till sin karaktär, medan mer detaljerade utredningar och ställningstaganden kommer att hanteras i efterföljande planering. Kommunen ser positivt på fortsatt dialog med Trafikverket i frågor som berör statlig infrastruktur.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har i huvudsak inga invändningar mot planförslaget. Myndigheten lyfter dock att flera områden berörs av risk för ras och skred, särskilt i branter mot Öreälven och Kvarnbäcken (FB2, V3, FR1, FR3, FR4 och FR5), vilket behöver beaktas vid framtida planering och åtgärder.

Vidare påpekas att flera områden innehåller skyddade natur- och kulturvärden, såsom naturreservat, Natura 2000-områden, nyckelbiotoper, biotopskydd, naturvårdsavtal samt kulturhistoriska lämningar och fornlämningar, vilka måste beaktas vid exploatering eller andra åtgärder. Särskilt framhålls de höga naturvärdena längs Öreälven och Lögdeälven med tillhörande vattensystem.

Övergripande betonar Skogsstyrelsen att särskild hänsyn behöver tas för att förhindra att slam eller föroreningar påverkar Natura 2000-klassade vattenområden samt att berörda samebyar bör ges möjlighet att yttra sig. För övriga områden bedöms normala hänsyn till natur- och kulturvärden vara tillräckliga och Skogsstyrelsen har i övrigt inga specifika synpunkter på planförslaget.

Kommunens bemötande:

Planförslaget innehåller redan övergripande vägledning om att natur- och kulturvärden, geotekniska risker och gällande områdesskydd ska beaktas vid framtida planering och prövning. Den platsspecifika vägledningen för FR1 och FR4 kompletteras med information om ras-, skred-, erosions- och översvämningsrisker. Övriga synpunkter bedöms vara tillräckligt omhändertagna genom befintliga riktlinjer och gällande skyddsbestämmelser.

Kommuner och regionala aktörer

Vännäs kommun

Vännäs kommun vill framhålla det välavvägda arbete som har genomförts i framtagandet av översiktsplanen. Planförslaget hanterar en komplex helhet med många olika intressen som behöver beaktas och vägas mot varandra. Vännäs kommun har inget att erinra mot förslaget.

Kommunens bemötande:

Synpunkterna föranleder ingen ändring av planförslaget.

Örnsköldsviks kommun

Örnsköldsviks kommun är övergripande positiv till planförslaget och bedömer att översiktsplanen är väl anpassad till kommunens storlek och förutsättningar. Kommunen ser positivt på den digitala utformningen och användningen av Boverkets ÖP-modell. Vidare bedöms beskrivningen av de mellankommunala frågorna mellan Bjurholm och Örnsköldsvik vara väl avvägd och i linje med Örnsköldsviks kommuns översiktsplanering.

Kommunens bemötande:

Synpunkterna föranleder ingen ändring av planförslaget.

Västerbottens museum

Västerbottens museum bedömer att förslaget till översiktsplan uppfyller plan- och bygglagens krav avseende redovisning av kulturvärden och särskilt värdefull bebyggelse. Museet ser positivt på att planen hänvisar till kommunens kulturmiljöunderlag och redovisar riktlinjer för hur kulturhistoriska värden ska beaktas. Samtidigt framförs att planhandlingen skulle kunna bli tydligare genom en kompletterande karta som visar särskilt värdefulla kulturmiljöer.

Museet bedömer även att översiktsplanen på ett tillräckligt sätt redovisar hur kommunen avser att bevara och utveckla den byggda miljön. Särskilt positivt lyfts planens inriktning att ta tillvara befintlig bebyggelse och ge nytt liv åt befintliga byggnader och miljöer, vilket bedöms bidra till såväl

kulturmiljövärden som lokal utveckling och levande byar. Vidare framförs att skyddsbestämmelser i detaljplan kan vara ett möjligt komplement till utökad lovplikt för särskilt värdefull bebyggelse.

Kommunens bemötande:

Kommunen bedömer att någon kompletterande kartredovisning av särskilt värdefulla kulturmiljöer inte är lämplig inom ramen för denna översiktsplan. Befintliga kulturmiljöunderlag används som kunskapsstöd men tidigare utförda inventeringar bedöms inte vara tillräckligt heltäckande för att ligga till grund för en kommunomfattande kartredovisning. Kommunen väljer därför att arbeta med generella ställningstaganden och hänvisningar till befintliga underlag. Vid framtida behov kan kompletterande inventeringar och särskilda underlag tas fram som stöd för planering och lovprövning.

Planförslaget kompletteras med hänvisning till skyddsbestämmelser i detaljplan som ett möjligt instrument för att värna särskilt värdefulla byggnader.

Politiska partier

Socialdemokraterna Bjurholm

Yttrandet är övergripande positivt till översiktsplanen och bedömer att planförslaget är väl genomarbetat. Synpunkter lämnas avseende behovet av förbättrad trafiksäkerhet vid bron över Gravabäcken längs väg 353, en felaktig uppgift om antalet tillståndspliktiga täkter i kommunen samt ett sakfel i miljökonsekvensanalysen om aktiva torvtäkter i länet.

Kommunens bemötande:

Kommunen noterar de synpunkter som framförts. Behov av bättre trafiksäkerhet vid Sunnanå (vid Gravabäcken) läggs till i avsnitt 2.2.3 Kommunikation. Därutöver korrigeras påtalade sakfel.

Sverigedemokraterna Bjurholm

Yttrandet efterfrågar ett bredare perspektiv på besöksnäring, friluftsliv och landsbygdsutveckling. Det framförs att flera besöksmål och rekreationsområden saknas i beskrivningen av kommunens natur- och friluftsvärden samt att fisketurismens betydelse för besöksnäringen bör lyftas fram tydligare. Vidare anses Västanfjällsområdet och den västra sidan av Öreälvens dalgång ges för liten uppmärksamhet i planförslaget.

Yttrandet innehåller även synpunkter på redovisningen av riksintresse för vindbruk och framför att kommunen bör vara fri från vindkraftsetableringar. Därtill framförs önskemål om en kartläggning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader samt synpunkter om att naturvårdsintressen inte i onödan bör begränsa skogsbrukets förutsättningar.

Avslutningsvis lyfts behovet av förbättrade kollektivtrafiklösningar, ökade möjligheter till boende på landsbygden och åtgärder som underlättar att befintliga bostadshus kan användas som permanentbostäder.

Kommunens bemötande:

Kommunen noterar synpunkterna. Beskrivningen av kommunens natur-, frilufts- och besöksvärden har utvecklats för att tydligare belysa fiskets betydelse samt att det finns fler värdefulla natur-, frilufts- och besöksmiljöer än de som särskilt lyfts fram i planen. Utvecklingsinriktningen har även förtydligats för att tydligare beskriva att hela kommunen omfattas av planens utvecklingsperspektiv.

Vad gäller vindkraft, kulturmiljö, jord- och skogsbruk samt bostadsutveckling på landsbygden bedömer kommunen att planförslaget redan ger tillräcklig vägledning eller att frågorna hanteras i annan planering. Synpunkterna föranleder därför inga ytterligare ändringar av planförslaget.

Samebyar

Vilhelmina norra sameby

Vilhelmina norra sameby anser att översiktsplanen behöver utvecklas för att ge en mer heltäckande bild av rennäringens förutsättningar inom kommunen. Samebyn menar att renskötseln inte enbart kan beskrivas genom utpekade riksintressen utan måste förstås i ett landskapsperspektiv där vinterbetesmarker, flyttleder, rastbeten, uppsamlingsområden, svåra passager och andra funktionella samband beaktas. Samebyn efterfrågar därför en tydligare beskrivning av renskötselns markanvändning samt dess betydelse för samisk kultur, näring och traditionell kunskap.

Vidare framhålls att framtida exploateringar bör bedömas utifrån deras påverkan på renskötseln, inklusive flyttmöjligheter, betesro, tillgång till vinterbetesmarker, funktionella samband och kumulativa effekter. Samebyn anser att planen bör innehålla en generell princip om att påverkan på rennäringen ska utredas i samråd med berörd sameby och att åtgärder inte får påtagligt försvåra renskötselns bedrivande.

Samebyn lyfter särskilt behovet av att utreda konsekvenserna för rennäringen av det föreslagna vägreservatet öster om Bjurholm, då nya vägar kan skapa barriäreffekter och störningar för renarna.

När det gäller områden i den platsspecifika vägledningen anser samebyn att påverkan på rennäringen bör utredas för L1 Agnäs, L2 Balsjö och L3 Lillarmsjö. För L4 Bredträsk Camping och L5 Angsjön motsätter sig samebyn utveckling utanför befintligt bebyggda områden eftersom platserna berör viktiga rennäringsintressen, såsom riksintresseområden, trivselområden och uppsamlingsområden för renar. För L6 Övrig landsbygd framhålls att området mellan Lögdeälven, väg 92 och stambanan är känsligt för rennäringen och att

ytterligare bebyggelse eller anläggningar riskerar att påverka flyttleder och betesmarker negativt.

Avslutningsvis betonar samebyn vikten av tidig dialog, samråd och konsultation med samiska rättighetshavare, eftersom renskötselns markanvändning förändras över tid och inte kan bedömas enbart utifrån befintliga kartunderlag.

Kommunens bemötande:

Avsnitt 4.8.3 *Rennäring* kompletteras med en utvecklad beskrivning av samebyarnas markanvändning och renskötselns betydelse. Kommunen bedömer i övrigt att översiktsplanen redan tydliggör att påverkan på rennäringen kan uppstå även utanför utpekade riksintresseområden samt att kumulativa effekter och konsekvenser för rennäringen ska beaktas vid fortsatt planering och prövning.

Den platsspecifika vägledningen för vägreservatet kompletteras med ett förtydligande om att hänsyn ska tas till rennäringens förutsättningar i dialog med berörda samebyar vid fortsatt planering och inför val av lokalisering och utformning. I övrigt bedöms frågor om rennäringens förutsättningar och konsekvenser av enskilda exploateringar behöva utredas i samband med kommande planering och prövning av specifika åtgärder.

Vad gäller områdena L1 Agnäs, L2 Balsjö, L3 Lillarmsjö, L4 Bredträsk Camping, L5 Angsjön och L6 Övrig landsbygd bedömer kommunen att eventuella konsekvenser för rennäringen behöver prövas i samband med framtida exploateringar. För område L5 Angsjön förtydligas den platsspecifika vägledningen med att påverkan på riksintresset behöver bedömas vid eventuella åtgärder utanför redan ianspråktaget område.

Kommunen delar uppfattningen att dialog med berörda samebyar är viktig. Eftersom renskötselns markanvändning kan förändras över tid bedömer kommunen att befintliga kartunderlag vid behov behöver kompletteras med dialog och samråd med berörda samebyar i samband med fortsatt planering och prövning. Synpunkterna föranleder i övrigt inga ändringar av planförslaget.

Föreningar

LRF Bjurholms kommunavdelning

Yttrandet betonar jordbrukets stora betydelse för Bjurholms kommun ur näringslivs-, landskaps-, livsmedels- och beredskapsperspektiv. Det framhålls att jordbruksmark bör ses som en strategisk resurs för framtida utveckling och inte enbart utifrån dagens markanvändning. Särskilt lyfts behovet av att värna jordbruksmark för att möjliggöra fortsatt livsmedelsproduktion, företagsutveckling och ett öppet odlingslandskap.

Vidare framförs att jordbruksmark som exploateras i praktiken går förlorad för framtida livsmedelsproduktion och att bebyggelse därför i första hand bör

lokaliseras till annan mark. Det betonas också att jordbruksföretagens långsiktiga behov av mark behöver beaktas vid planering av bostäder och annan exploatering, eftersom fragmentering av jordbruksmark kan försvåra utvecklingen av befintliga verksamheter.

Yttrandet ställer sig positivt till kommunens ambition att öka befolkningen men anser att detta bör ske utan att värdefull jordbruksmark tas i anspråk. LRF Bjurholms kommunavdelning föreslår även en fortsatt dialog med kommunen kring både jordbruksmark och skogsbruk i det fortsatta arbetet med översiktsplanen.

I ett kompletterande yttrande efterfrågas även en mer framträdande och integrerad beskrivning av skogens, skogsbrukets och landsbygdens betydelse för kommunens utveckling.

Kommunens bemötande:

Jordbruksmarken har stor betydelse för kommunens långsiktiga utveckling ur livsmedels-, näringslivs- och beredskapsperspektiv. Planförslaget innehåller ställningstaganden om att jordbruksmarkens långsiktiga värden ska beaktas i den fysiska planeringen och att aktiva jordbruk ska värnas. Kommunen ser positivt på en fortsatt dialog i dessa frågor. De areella näringarnas betydelse förtydligas i kapitel 2 *Mål och utvecklingsinriktning*. Synpunkterna i övrigt föranleder ingen ändring av planförslaget.

Privatpersoner

Under samrådstiden har sex yttranden inkommit från privatpersoner. De frågor som särskilt lyfts rör bostadsutveckling, trafiksäkerhet och kommunikationer, avvägningen mellan verksamhetsområden och närliggande bostadsbebyggelse, beredskapsodling samt kulturens och bibliotekets betydelse. För att underlätta redovisningen har yttrandena sammanställts och tematiserats enligt nedan.

Bostadsutveckling i strandnära lägen

Två yttranden berör förutsättningarna för bostadsutveckling i strandnära miljöer. Synpunkter har lämnats avseende Lillarmsjöområdet, där behovet av förbättrad tillgänglighet och infrastruktur lyfts fram för att möjliggöra fortsatt utveckling av permanent- och fritidsboende. För Angsjön framförs att befintliga detaljplaner begränsar möjligheten att utveckla bebyggelsen och att skapa förutsättningar för permanentboende.

Kommunens bemötande:

Kommunen delar uppfattningen att attraktiva strandnära lägen kan bidra till kommunens långsiktiga utveckling. De områden som lyfts i yttrandena utgör exempel på platser där efterfrågan på boende kan komma att aktualisera framtida utvecklingsinitiativ. Översiktsplanen ger vägledning för sådan utveckling, medan detaljerna hanteras i efterföljande skeden. Frågan om ändring eller upphävande av befintliga detaljplaner kan prövas i en särskild planprocess. Synpunkterna föranleder ingen ändring av planförslaget.

Trafiksäkerhet och kommunikationer

Två yttranden behandlar frågor kopplade till trafik och kommunikationer. Synpunkter har framförts om behovet av förbättrad trafiksäkerhet i centrala Bjurholm, särskilt avseende hastighetsdämpande åtgärder samt förbättrade förutsättningar för gång- och cykeltrafik. Vidare lyfts kollektivtrafikens betydelse för arbetspendling och kommunens attraktivitet, inklusive önskemål om stärkt trafik mot Lycksele. Ett yttrande berör även framtida vägdragning för väg 92 och föreslår att en eventuell förbifart lokaliseras utanför tätorten.

Kommunens bemötande:

Kommunen delar uppfattningen att trafiksäkerhet och väl fungerande kommunikationer är viktiga för kommunens långsiktiga utveckling. De frågor som lyfts i yttrandena avseende trafiksäkerhet och kollektivtrafik utgör viktiga aspekter i den fortsatta planeringen. Lycksele läggs till i uppräkningen av pendlingsorter under avsnitt 2.2.3 *Kommunikationer*.

Det vägreservat som berörs i det ena yttrandet har fått ändrad sträckning i förhållande till 1990 års översiktsplan vilket gör att synpunkten redan är omhändertagen.

Översiktsplanen ger vägledning för den långsiktiga utvecklingen, medan mer detaljerade ställningstaganden avseende trafiklösningar och infrastruktur hanteras i efterföljande processer och i samverkan med berörda aktörer. Synpunkterna föranleder ingen ytterligare ändring av planförslaget.

Avvägning mellan verksamhetsutveckling och boendemiljö

Ett yttrande avser den föreslagna utvidgningen av verksamhetsområde V1 inom Österbackaområdet. Synpunkten rör främst risken för negativ påverkan på närliggande bostadsområden i form av buller och försämrad boendemiljö samt behovet av att bibehålla den naturmark som tidigare avsatts som skyddszon mellan verksamhetsmark och bostadsbebyggelse.

Kommunens bemötande:

Kommunen delar uppfattningen att en god balans mellan verksamhetsutveckling och närliggande bostadsmiljöer är viktig för en långsiktigt hållbar utveckling. De frågor som lyfts avseende störningspåverkan, skyddszoner och grönstruktur är relevanta vid planering av framtida verksamhetsområden. Översiktsplanen redovisar kommunens övergripande markanvändningsintressen, medan mer detaljerade bedömningar av exempelvis buller, skyddsavstånd och områdesavgränsningar hanteras i efterföljande planeringsprocesser.

Synpunkterna föranleder ingen justering av kartgränsen. I den platsspecifika vägledningen för området införs dock ett ställningstagande om att en lämplig skyddszon ska säkerställas mellan bostadsbebyggelsen och verksamheterna.

Beredskapsodling

Ett yttrande lyfter vikten av att stärka kommunens beredskap genom att peka ut områden för beredskapsodling. Två områden i Bjurholms tätort föreslås som lämpliga för ändamålet. Områdena föreslås kunna användas för rekreation och småskalig odling i normal tid och samtidigt bevaras som en resurs för framtida livsmedelsproduktion vid kris eller krig.

Kommunens bemötande:

Kommunen delar uppfattningen att beredskapsodling kan bidra till ökad motståndskraft och långsiktig livsmedelsförsörjning. En beskrivning av beredskapsodling förs in i översiktsplanen. Frågor om lokalisering och eventuell utveckling av odlingsområden hanteras dock utanför översiktsplanen.

Kultur och bibliotek

Ett yttrande efterfrågar ett tydligare fokus på kulturens och bibliotekets betydelse i översiktsplanen. Kulturverksamheter och mötesplatser lyfts som viktiga för ett attraktivt och levande samhälle. Yttrandet efterfrågar även långsiktigt hållbara biblioteks- och kulturlokaler.

Kommunens bemötande:

Kultur och bibliotek utgör viktiga delar av kommunens sociala infrastruktur. Översiktsplanen behandlar övergripande mark- och vattenanvändning och bedöms ge tillräckligt stöd för framtida utveckling av kultur- och biblioteksverksamhet. Synpunkten föranleder ingen ändring av planförslaget.

Synpunkter från samrådsmötet

Vid det öppna samrådsmötet på Bjurholms Wärdshus den 3 juli 2026 framfördes muntliga synpunkter och frågor om planförslaget. Synpunkterna redovisas tematiskt nedan. Kommunens bemötande redovisas efter respektive tema.

Mötet hölls den 3 juli 2026 i anslutning till Bjurholmsdagarna. Fyra personer deltog vid presentationen och information om samrådet. Samrådshandlingarna samt uppgifter om hur synpunkter kunde lämnas fanns även tillgängliga utanför lokalen under arrangemanget Bjurholmsdagarna.

Utveckling, boende och näringsliv

Det framfördes synpunkter om vikten av att skapa goda förutsättningar för befolkningstillväxt och att attrahera barnfamiljer och personer som pendlar till arbete utanför kommunen. Samtidigt lyftes att det finns tomma fastigheter som skulle kunna rustas upp och tas i bruk samt obebyggda tomter, vilket enligt deltagarna minskar behovet av att ta ny mark i anspråk för bostadsändamål. Det framfördes även att kommunens många mindre företag är en styrka och skapar en mindre sårbar näringslivsstruktur än ett beroende av en enskild större arbetsgivare.

Kommunens bemötande:

Kommunen delar uppfattningen att goda förutsättningar för befolkningstillväxt, inflyttning och ett attraktivt boendeutbud är viktiga för kommunens utveckling. Översiktsplanen skapar förutsättningar för framtida bostadsutveckling samtidigt som möjligheten att nyttja befintlig bebyggelse och redan planlagda tomter beaktas. Kommunen delar även uppfattningen att ett diversifierat näringsliv med många små och medelstora företag är en styrka för kommunens långsiktiga utveckling.

Användning av offentliga lokaler

Frågor ställdes om den framtida användningen av de lokaler som tidigare nyttjats av kommunen och regionen och som nu står tomma.

Kommunens bemötande:

Den framtida användningen avgörs inte i översiktsplanen utan prövas utifrån fastighetsägarnas initiativ, marknadens efterfrågan samt gällande planförutsättningar.

Trafiksituationen vid Diamanten

Synpunkter framfördes om trafiksituationen vid Diamanten och en eventuell öppning av Skolgatan för tung trafik. Närboende framhöll att detta bedöms vara olämpligt ur trafiksäkerhetssynpunkt eftersom barn rör sig längs gatan och mellan bostadshusen. Det efterfrågades tydlig information vid eventuella

förändringar av trafiksituationen. Därtill framfördes önskemål om att tyngre fordon även fortsättningsvis ska använda Arrendatorgränd och att bullerskydd uppförs längs Skolgatan.

Kommunens bemötande:

Kommunen noterar de synpunkter som framförts. Frågor om lokala trafiklösningar, trafikreglering och eventuella bullerskydd hanteras inte inom översiktsplanen utan i kommunens löpande arbete med gator och trafik. Synpunkterna avseende Skolgatan, Arrendatorgränd och behovet av information till berörda boende kommer att överlämnas som underlag för fortsatt hantering i berörda processer.

Gång, cykel och rekreation

Det framfördes att planförslagets fokus på gång- och cykelvägar är positivt. Behovet av en gång- och cykelväg mellan Bjurholms tätort och golfbanan lyftes särskilt fram. Deltagarna betonade även betydelsen av separata gång- och cykelvägar vintertid då plogvallar gör vägbanan smalare. Vidare lyftes området kring elljusspåret fram som ett uppskattat rekreationsområde och det ansågs positivt att gångstigen mellan Lagnäset och Balberget uppmärksammas i planförslaget.

Kommunens bemötande:

Kommunen delar uppfattningen att gång-, cykel- och rekreationsmöjligheter är viktiga för kommunens attraktivitet. Synpunkterna avseende gång- och cykelvägar samt elljusspårets betydelse som rekreationsområde noteras och tas med i den fortsatta planeringen.